

04 Iunie 2007, nr. 227

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii privind actele de stare civilă

(înregistrat în Parlament cu numărul 1825 din 10 Mai 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii privind actele de stare civilă.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Conform notei informative ce însoțește proiectul de lege, acesta este elaborat întru executarea punctului 6 al hotărârii Guvernului nr.606 din 24 iunie 2005 "Cu privire la aprobarea structurii și efectivului-limită ale aparatului central al Ministerului Dezvoltării Informaționale".

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Proiectul este argumentat și permite înțelegerea poziției și scopurilor urmărite de autorul proiectului.
- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Proiectul nu face referință la legislația comunitară și alte standarde internaționale. În mare parte acesta ține de aspecte de ordin intern, deși unele aspecte principale ar merita o comparație cu acquis-ul comunitar (spre exemplu sistemul de finanțare extrabugetară a autorităților publice).

- 8. Fundamentarea economico-financiară.** Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele

legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Considerăm că proiectul de lege promovează interesele departamentale ale. Sistemului organelor de stare civilă, acestea urmărindu-se prin operarea unor modificări neesențiale de structură (executarea punctului 6 al Hotărârii Guvernului nr.606 din 24 iunie 2005) și atribuirea unor drepturi de autogestiune financiară Sistemului organelor de stare civilă.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Efectele aplicării proiectului se vor materializa prin diminuarea veniturilor la bugetul public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Din punct de vedere tehnic proiectul nu conține norme care să fie în contradicție cu prevederile legislației în vigoare, deși conceptul contravine art. 1, 9, 126 și 127 din Constituție.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul reglementează în mod distinct activitatea Sistemului organelor de stare civilă.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I p. 6	La art. 15 alin.(4), după cuvintele “Ministerul Afacerilor Externe” se introduc cuvintele “și Integrării Europene”.	Obiecția se referă la p. 6 din proiectul de lege. Art. 15 alin. (4) al Legii nr. 100/26.04.2001 prevede că “funcțiile de supraveghere și control asupra activității misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova în domeniul înregistrării actelor de stare civilă sînt exercitate de Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Dezvoltării Informaționale”. Însă, prin Legea nr. 42/02.03.2006, Republica Moldova a aderat la Convenția cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine. Art. 2 din legea enunțată prevede doar 2 autorități responsabile de aplicarea apostilei pe actele oficiale: Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova. Aceste aspecte sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 163/15.02.2007. Art. 15 alin. (4) nu ia în considerare însă acest aspect.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Atribuții paralele	De a revizui modificările propuse.
2	Art. I p. 7	7. Art. 16 alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Serviciul Stare Civilă și oficiile stare civilă sînt în drept să presteze și servicii de	Obiecția de principiu care denotă, în opinia noastră, un risc sporit de coruptibilitate și de neechitate ține de modificarea art. 16 alin. (2). În opinia noastră, existența unor fonduri extrabugetare și admiterea creării acestora facilitează abuziv “îmbogățirea” unor autorități publice	Coruptibilitate Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public Alte riscuri Norme inechitabile	De a reexamina necesitatea introducerii modificărilor propuse.

	<p>ordin juridic și tehnic ce nu sînt prevăzute de prezenta lege, precum și servicii de urgență. Nomenclatorul acestor servicii, mărimea taxelor la servicii, precum și modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor obținute se stabilesc de Guvern.”</p>	<p>în detrimentul necesităților/cheltuielilor publice. Crearea unor fonduri speciale afectează completarea veniturilor la buget.</p> <p>Autorul proiectului menționează în nota informativă că finanțarea activității Serviciului stare civilă și din surse speciale cu posibilitatea dispunerii de bilanță autonomă a veniturilor și cheltuielilor simplifică procesul de implementare a tehnologiilor. Totuși, nu este clară în acest caz condițiile și modalitatea de asigurare cu tehnologii a altor autorități nu mai puțin importante - Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Finanțelor, Ministerul Reintegrării etc. Admiterea unui asemenea principiu de abordare creează o inechitate între posibilități și necesități precum și prejudiciază acumularea veniturilor la bugetul public pe lungă durată. Mai mult decît atît, un asemenea sistem, bazat pe acumularea de venituri la fonduri proprii speciale/extrabugetare, venituri care nu se varsă în bugetul public determină existența unui risc sporit de coruptibilitate.</p>	
--	--	---	--

Concluzii

Considerăm proiectul supus expertizei ca fiind grav afectat de elemente de coruptibilitate. Prin urmare este necesară examinarea oportunității promovării în continuare a acestui proiect.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției